Міністерство освіти і науки України Національний університет "Львівська Політехніка"

Лабораторна робота №15-16 З дисципліни "Програмування частина 2"

> Виконав: Студент групи АП-11 Гишка Остап

> > Прийняв: Чайковський І.Б.

«Дослідження використання одновимірних та багатовимірних масивів» **Мета роботи:** навчитися використовувати одновимірні та багатовимірні масиви у процесі програмування для обробки великої сукупності значень.

Теоретичні відомості

В усіх програмах, що розглядалися у лабораторних роботах, оброблялися поодинокі значення. На практиці часто виникає потреба обробити єдиним алгоритмом велику сукупність однорідних значень. В математиці такі сукупності мають позначення на зразок х1, х2, . . . , хп. Для підтримки обробки таких сукупностей в мові С існує поняття масиву. Масив - це сукупність даних одного типу, що об'єднані спільним ім'ям.

```
1 int m[10], k=3;

2 m[0]=1;

3 m[k]=8;

4 ++ k;

5 m[k]=8;

6 m[(k+2)%3+1]=17;

7 m[k+3]=m [0]+ m[k];

8 scanf("% d",&m[k+1]);

9 printf("%d\n",m[k]);
```

В першому рядку оголошується масив m з 10 елементів та допоміжна змінна k, яка одразу отримує початкове значення 3.

В рядку 2 показано, як присвоїти значення елементу масиву, номер якого заздалегідь відомий: в якості індексу використано константу, число 0. Оскільки нумерація елементів починається з 0, то даний оператор означає, що значення присвоюється першому елементу масиву.

Рядок 3 ілюструє, що індекс може бути не константою, а значенням змінної. Оскільки в даний момент змінна k має значення 3, даний оператор означає, що значення 8 присвоюється у четвертий від початку (а не третий!) елемент масиву.

Оператор в рядку 4 збільшує значення змінної k на 1, отже, воно тепер дорівнює 4. Тому, хоча оператор в рядку 5 повністю співпадає за написанням з оператором в рядку 3, тепер вираз в лівій частині присвоювання означає вже не четвертий, а п'ятий від початку елемент масиву.

Рядок 6 є прикладом того, що в якості індексу може використовуватися не лише значення змінної, але і складний вираз. Підставивши поточне значення змінної k, маємо, що значення 17 буде присвоєно елементові з індексом 1, тобто другому елементу масиву.

В рядку 7 показано, що звертання до елементів одного й того самого масиву може здійснюватися і в лівій, і в правій частинах присвоювання. В перший (з індексом 0) елемент раніше було занесене значення 1, поточне значення змінної к дорівнює 4, а елементу з індексом 4 було присвоєно значення 8. Отже, елемент з індексом 7 (восьмий від початку) отримає значення 9

Значення елементів масиву можна вводити з клавіатури так само, як і значення звичайних змінних, за допомогою функції scanf, що показано в рядку 8.

Як і завжди, перед іменем змінної, в яку треба розмістити введене значення, ставиться знак & - амперсанд.

3 рядка 9 видно, що значення елементів масиву можна передавати до функцій в якості аргументів, в тому числі - друкувати на екран. Одразу ж при оголошенні масиву можна присвоювати значення його елементам, або, як кажуть, ініціалізувати масив.

Функції для обробки рядків

Функція	Виконувана дія		
strcpy(s1,s2)	Копіювання s2 в s1		
strcat(s1,s2)	Конкатенація (приєднання) s2 в кінець s1		
strlen(s1)	Повертає довжину рядка s1		
strcmp(s1,s2)	Повертає 0, якщо s1 і s2 збігаються, негативне значення, якщо s1 $<$ s2 і позитивне значення, якщо s1 $>$ s2		
strchr(s1,ch)	Повертає вказівник на перше входження символу ch в рядок s1		
strstr(s1,s2)	Повертає вказівник на перше входження рядка s2 в рядок s1		

Графічне представлення двовимірного масиву

Масив а	Стовбець 0	Стовбець 1	Стовбець 2
Рядок 0	a[0][0]	a[0][1]	a[0][2]
Рядок 1	a[1][0]	a[1][1]	a[1][2]
Рядок 2	a[2][0]	a[2][1]	a[2][2]
Рядок 3	a[3][0]	a[3][1]	a[3][2]

Приклад 1

```
#include <string.h>
int main(void) {
    char s1[80], s2[80];
    printf("Введіть перший рядок:");
    fgets(s1, sizeof(s1), stdin);
    printf("Введіть другий рядок: ");
    fgets(s2, sizeof(s2), stdin);
    printf("Довжина:%zu %zu\n", strlen(s1), strlen(s2));
    if (!strcmp(s1, s2))
    printf("Рядки рівні:\n");
    strcat(s1, s2);
    printf("%s\n", s1);
    strcpy(s1, "Перевірка.\n");
    printf("%s", s1);
```

```
return 0;

Введіть перший рядок:125

Введіть другий рядок: 32

Довжина:4 3
125
32

фревірка.
```

Приклад 2

```
#include <stdio.h> int main(void) { int x[100]; //оголошення масиву цілого типу з 100 чисел int t; for(t=0;t<100;++t) x[t]=t; //присвоєння значення від0 до 99 for(t=0;t<100;++t) printf("%d\n",x[t]);}
```

```
\overline{3} \overline{4} \overline{5} \overline{5} \overline{5} \overline{5} \overline{5} \overline{5} \overline{5} \overline{5} \overline{6} \overline{6} \overline{6} \overline{6} \overline{6} \overline{6} \overline{6} \overline{6} \overline{7} \overline{7} \overline{7} \overline{7} \overline{7}
                                                                                 76
2
3
4
5
6
7
8
                                                                                  77
                                                                                  78
                                                                                  79
                                                                                 80
                                                                                 81
10
11
                                                                                 82
                                                                                 83
 12
13
14
15
16
                                                                                 84
                                                                                 85
                                                                                 86
17
18
19
20
21
22
23
24
25
                                                                                 87
                                                                                 88
                                                                                 89
                                                                                 90
                                                                                  91
                                                                                 92
26
27
28
                                                                                 93
                                                                                  94
                                                                                 95
 29
  30
                                                                                 96
 31
                                                                                 97
  32
 33
                                                                                 98
 34
                                                                                 99
 35
 36
 37
```

```
Приклад 3
  #include<stdio.h>
  int main(void){
  int t,i, num[3][4];
  for(t=0;t<3;++t)
  for(i=0;i<4;++i)
  num[t][i]=(t*4)+i+1;
  //вивід на екран
  for(t=0;t<3;++t)
  for(i=0;i<4;++i)
  printf("%3d",num[t][i]);
  printf("\n");
  }
  return 0;
      2
           3
      6
           7
  9 10 11 12
  Приклад 4
  #include <stdio.h>
  #define MAX 100
  #define LEN 80
  char text[MAX][LEN];
  int main(void) {
    int t, i, j;
    printf("Для виходу введіть пустий рядок.\n");
    for (t = 0; t < MAX; t++)
      printf("%d: ", t);
       gets(text[t]);
       if (!*text[t]) break; } // вихід при пустому рядку
    for (i = 0; i < t; i++)
       for (j = 0; text[i][j]; j++)
         putchar(text[i][j]);
      putchar('\n');
    return 0;}
Для виходу введіть пустий рядок.
0: остап

    гишка

2: 123
3:
остап
гишка
123
```

Приклад 5

```
#include <stdio.h>
#define SIZE 10
int main() {
  int arr[SIZE];
  int sum = 0;
  // Заповнення масиву
  printf("Введіть %d цілих чисел:\n", SIZE);
  for (int i = 0; i < SIZE; i++) {
    printf("Елемент %d: ", i + 1);
    scanf("%d", &arr[i]);
    sum += arr[i]; // Додавання поточного елементу до суми
  // Виведення масиву
  printf("Введений масив: ");
  for (int i = 0; i < SIZE; i++) {
    printf("%d", arr[i]);
  // Виведення суми елементів масиву
  printf("\nСума елементів масиву: %d\n", sum);
  return 0;}
```

```
Введіть 10 цілих чисел:

Елемент 1: 1

Елемент 2: 2

Елемент 3: 5

Елемент 4: 9

Елемент 5: 2

Елемент 6: 4

Елемент 7: 8

Елемент 8: 7

Елемент 9: 3

Елемент 10: 12

Введений масив: 1 2 5 9 2 4 8 7 3 12

Сума елементів масиву: 53
```

Відповіді на контрольні запитання

1) Дайте визначення поняття масив в мові С:

У мові програмування С масив - це збірник однотипних елементів даних, які розміщуються у послідовності в пам'яті і ідентифікуються за допомогою одного і того ж імені.

2) Назвіть види масивів:

В мові С існують два основних види масивів:

Одновимірні масиви: Масив, що містить елементи одного типу та індексується одним індексом.

Багатовимірні масиви: Масив, що містить елементи одного типу, індексується декількома індексами та має декілька розмірностей.

3) Назвіть перевагу використання багатовимірних масивів:

Використання багатовимірних масивів дозволяє представляти більш складні дані, такі як матриці або об'єкти, які мають багатовимірну структуру, та спрощує роботу з такими даними у програмах.

4) Для чого у масивах використовується матриця:

Матриця - це один з типів багатовимірних масивів у мові С. Вона використовується для зберігання та опрацювання даних у вигляді двовимірного набору елементів, організованих у вигляді рядків та стовпців.

5) Яка загальна форма ініціалізації масиву: Загальна форма ініціалізації масиву виглядає наступним чином: тип_даних ім'я_масиву[розмір] = {елемент1, елемент2, ..., елементN};

Тип_назва масиву[розмірність];